

Таким чином, вважаємо за потрібне посилення взаємодії наукової сфери та практичної у форматі Центрів бізнес-освіти на базі провідних університетів при сприянні компетентних державних структур як передумови послідувочої їх інтеграції. Взаємодія передбачає взаємний вплив, обмін, проведення спільних дій. Так, варіанти вирішення конкретних виробничих проблем, розроблені у студентських аудиторіях, можуть стати джерелом посилення конкурентоспроможності компаній унаслідок акумулювання нових креативних ідей. З іншої сторони, потенційною можливістю працевлаштування студентів. Усвідомлення практичною сферою першочергового значення науки для економічного процвітання і соціального добробуту суспільства повинно стати концептуальною та організаційною основою подальшого розвитку вищої освіти.

І. С. Каленюк , проф.,
кафедра міжнародної економіки

ПОШИРЕННЯ ІНОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМІ ТРАНСКОРДОННОЇ ОСВІТИ

Сучасний процес глобалізації знаходить прояв у різноманітних формах посилення зв'язків та взаємозалежності країн світу, загостренні глобальних проблем та активізації зусиль людства по їх вирішенню, формуванні регіональних інтеграційних утворень. У цей процес залучаються не тільки економічна, а й інші сфери, у тому числі така важлива, як система освіти.

Відмітною рисою сучасності стала поява міжнародних форм організації освітньої діяльності: міжнародних спільних освітніх та наукових проектів, спільні навчальні заклади, можливість одночасного отримання дипломів вищих навчальних закладів різних країн. Зростання масштабів такої діяльності лежить в основі появи «транскордонної освіти» (transborder education). До ТКО відносять усі види програм вищої освіти, навчальних курсів чи освітніх послуг, при наданні яких учні чи студенти знаходяться в іншій країні ніж та, з якої ВНЗ, що присвоює диплом. Програми можуть належати освітній системі іншої країни та реалізовані незалежно від будь-якої національної системи освіти.

Поширення ТКО стало можливим із застосуванням новітніх інформаційних технологій і є реальним кроком до глобалізації освіт-

ніх ринків. Це супроводжується всіма проявами конкурентної боротьби, у тому числі і за ринки. Попит на вищу освіту у світі щорічно зростає на 6 %, тоді як попит на ТКО значно випереджає. Загальна чисельність студентів у світі складала 84,26 млн осіб у 2000 р., а до 2025 очікується її збільшення до 160 млн [1, с. 36]. Іноземну освіту у всіх її формах отримували трохи більше 2 млн студентів у 2003 р., тоді як у 2025 р. очікується 7,2—7,3 млн осіб, переважна частина яких буде навчатися за програмами ТКО [2, с. 29].

Транскордонна освіта поширюються в двох основних формах:

- просування власних навчальних програм у традиційній формі через створення представництв, філій та навіть кампусів;
- франчайзинг освітніх програм (до 75 % усього експорту освітніх послуг) — надання іноземному провайдеру виключних прав на здійснення власної освітньої програми за кордоном.

Поширення транскордонної освіти є неоднозначним явищем у сучасному світі, оскільки поруч із вагомими позитивними моментами вона породжує і певні негативні. Це в першу чергу загроза якості вищої освіти, що несе в собі неконтрольоване поширення освіти. Крім того, іноземний натиск часто може нести (як ми спостерігаємо це і відносно ТНК) агресію щодо місцевих систем економіки, культури та освіти. Нові, невідомі навчальні заклади можуть мати низьку репутація на світовому ринку освітніх послуг, що невідомо національним споживачам. І загальною проблемою залишається недостатня прозорість, співставність та порівнюваність наданих ступенів у зв'язку з нерозвиненістю міжнародної відповідності кваліфікацій.

Для України проблема входження в світовий та європейський освітній простір є надзвичайно важливою, оскільки це є важливим кроком ефективного входження в світове співтовариство. Прийняття правил єдиного соціально-економічного простору починається з усвідомлення вимог сучасної глобалізації та формування відповідної політики внутрішньої перебудови.

Посилення необхідності вирішення проблем стандартизації освіти зумовлена важливістю забезпечення і підвищення якості освітніх послуг в умовах зростаючої відкритості економік країн, усе більш вільного руху людей, капіталів і товарів між країнами. В останні десятиліття XX сторіччя в багатьох країнах світу відбуваються інтеграційні процеси у сфері освіти. Це зумовлено, перш за все тим, що національна система освіти будь-якої країни повинна орієнтуватися не просто на підготовку кваліфікованих кадрів для розвитку своєї економіки, а на підготовку кадрів, які поряд з цією важливою метою також забезпечуватимуть конкурентоспроможність її економіки в сучасному глобальному середовищі.

Поряд з цим, все більше втрачається суто національна обмеженість освітнього процесу, оскільки система освіти повинна випускати фахівців, які мають бути готові працювати не тільки у своїй країні, а водночас і відповідати вимогам світових ринків праці.

В останньому столітті процеси міграції робочої сили між країнами та континентами набули якісно нових рис. Міграція стає глобальним процесом, у який все більше включаються висококваліфіковані працівники, в якому поширюється нелегальна міграція і поряд з цим удосконалюються форми та механізми міжнародного врегулювання численних проблем мігрантів. За приблизними оцінками, за межами країн зараз в світі проживає від 100 до 150 млн осіб, що складає близько 2 відсотків населення Землі.

Зрозуміло, що збільшення чисельності людей, які шукають роботу на міжнародних ринках праці, об'єктивно виносить на міжнародний рівень необхідність вирішення численних проблем їх працевлаштування, соціального захисту, професійного навчання тощо.

Література

1. Основні показники вищих навчальних закладів України на початок 2003/2004 навчального року: Статистичний бюлетень. — К.: Держкомстат України, 2004. — 105 с.
2. Статистичний щорічник України за 2004 рік. — К.: Держкомстат України, 2005.
3. Лукичев Г. А. Трансграничное образование // Высшее образование сегодня. — 2004. — № 4. — С. 28—34.

*А. В. Калина, доц.,
кафедра управління персоналом та економіки праці*

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ТА СТИМУЛЮВАННЯ НОВАЦІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Сучасний стан розвитку всіх сфер економіки країни передбачає постійне оновлення та впровадження інновацій. Кожна сфера економіки має свої особливості та специфіку. Так, у промисловості процес впровадження новацій охоплює багато стадій та факторів, що визначають ринковий потенціал інновацій. Особливу роль при цьому відіграють соціальні фактори — законність, на-